

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

בס"ד

יט חשוון תשפ"ג

13/11/22

ת.מ. 290-02-20

ת.מ. 296-06-20

ת.מ. 272-10-18

ת.מ. 291-02-20

ת.מ. 295-02-20

ת.מ. 260-04-18

הצדדים:

1. י. ד.

2. ש. ד.

3. א. ד.

4. צ. ד.

8. ע. ד.

פסק דין ביניים

1. רקע

הצדדים הנ"ל הם אחים ויורשים של אביהם מורי ס. ד. ז"ל, הם חתמו על שטר בוררות בעצמם או על ידי ב"כ, טענו את טענותיהם הציגו את ראיותיהם. בתיק זה היתה התדיינות קודמת בין חלק מהאחים אצל הרב אוחנונה. כמו כן חלק מהצדדים התדיינו בבית המשפט והתיק הופנה ע"י בית המשפט לבוררות בבית דינו. בידי האחים צוואה מאביהם מורי ס. ד. ז"ל. צוואה זו כתובה באריכות רבה באותיות רש"י ובחלקה בערבית. לפני בית הדין הוצגו שני תרגומים של הצוואה, והובאו עדויות לגבי אישור התרגומים על ידי האב.

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

שלב ראשון של הדיון התקיים בנושא תוקף הצוואה, ובית הדין הכריע בפסק דין ביניים שהצוואה תקיפה. עתה דנים האחים בשלב שני לגבי פרשנות הצוואה ופרטי החלוקה בין האחים.

הצוואה מתייחסת לשטח עקרי ברחוב ה. וכן לחנויות ברח' ג... בשטח העיקרי יש שני בתים, באחד גר צ. ד. ובשני גר א. ד. למעט קומת הגג. את החנויות ברח' ג... קיבל בצוואה י., ונאמר בצוואה שאם אח נוסף יבוא לתקן מדעות' באחת החנויות, יוכל לקבלה וי. ישאר עם חנות אחת. בפועל ישב י. בשתי החנויות, חתם הסכם קומבינציה עם חברת 'נצר זהב' וקיבל דירה וחנויות מכח ההסכם.

בפני בית הדין הוצגה מפה אליה מתייחסת הצוואה, ובה צבעים שונים המתארים חלקים בשטח העיקרי לפי החלוקה של השטח בין האחים ע"פ הצוואה. התביעות דלהן יתייחסו לצבעים המופיעים במפה.

לאחר הסיכומים ולאחר שישב בית הדין על המדוכה, מינה בית הדין מודד שיבקר בשטח העיקרי בו עוסקת הצוואה וימדוד היטב. בית הדין הפנה את תוצאות המדידה לאדריכלים כדי לדעת אם יש היתכנות פשוטה לבניית בית נוסף בשטח זה וכדלהלן.

אחים שלא חתמו על הבוררות

ביחס לשאר האחים ח., ש. ח. ונ. ד.:

- הופיע בבית הדין בתאריך יא אלול תשע"ט והצהיר שאם יתברר שיש לו זכות בעיזבון, הוא נותן את אותה זכות לאחיו צ., ולכן הוא אינו מעוניין להשתתף בהליך.
- ביחס לשרה, היא הוזמנה מספר פעמים ע"י בית המשפט ובאותם הזמנות נכתב, שאם יש לה תביעה מהעיזבון שתופיע לדיון, ולמרות זאת היא לא הופיעה.

בנוסף, בתחילת ההליך בבית הדין בית הדין עמד על כך, שתישלח הודעה לכל האחים (במסירה אישית) וגם לשרה, אם הם מעוניינים לתבוע את העיזבון, וכן שאם לא יגיבו להודעה זו, בית הדין יתייחס לזה כאלו הודיעו, שאינם תובעים כלל את העיזבון.

למרות הודעה זו, שכאמור, היא מצטרפת להודעות דומות של בית המשפט, שרה לא הגיבה, על אף שהיה ידוע לה שחלק מאחיה פנו וחתמו על שטר בוררות בבית הדין. כמו כן, צוואת המנוח אושרה בבית הדין, ולא כללה את שרה כזוכה בעיזבון.

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

ג. ביחס לאחות נ., הנה בדיון מתאריך ב' סיון תשע"ח, הופיע עו"ד רן בנימין שמייצג אותה כחסויה, חתם על שטר הבוררות בשמה וטען שהוא נותן לבית הדין להחליט בין שתי האפשרויות, הן של צו ירושה והן של צו קיום צוואה, ובלבד שלא יפגעו זכויותיה, על פי כל אחת מהאפשרויות הנ"ל.

לאור החלטת בית הדין לקיים את צוואת המנוח שבה נכתב כי המנוחה אינה בעלת זכויות ברכוש למעט זכות להתגורר בחדר שעל הגג עד פטירתה, הרי שכיום לאחר פטירתה אין כל זכות למנוחה וממילא אין לדון על העיזבון שלה ביחס לעיזבון של המנוח.

2. רקע משפטי

הצדדים הינם יורשים של אביהם המנוח מורי ס.. ד. ז"ל. מורי ס.. ד. נפטר בתאריך טו חשון התשמ"ט (26.10.88). האב השאיר צוואה ארוכה ומפורטת מאוד, בכתב יד. בבית הדין התקיים הליך בו נידון, אם יש תוקף לאותה צוואה, בית הדין הכריע שיש תוקף לאותה צוואה, ולכן ביה"ד החל בהליך למימוש חלוקת על פי הצוואה.

3. טענות הצדדים

3.1. טענות ותביעות של צ., במישרין ובאמצעות ב"כ:

א. על אף שהרישום בטאבו על שם צ. עומד על כ- 300 מ"ר, יש לתקן את הרישום בהתאם למצב במציאות. הנימוקים לבקשה זו מפורטים בכתבי טענותיו. 1. אף אחד ממוטבי הצוואה לא ערער על הפער. 2. הבית של צ. בפועל תופס שטח גדול יותר ויש לתקן את הרישום בטאבו בהתאם. 3. יש להחיל את דיני המתנה על השטח העודף שברשותו של צ., מאחר והמנוח ראה בחייו את בניית הבית של צ., ואף חתם על תכונות הבניה. 4. בצוואה כתב יד עמוד 22 שורות 1-3 נכתב "בצד המערבי יעשה מה שהוא רוצה". 5. בדיון מתאריך 11/11/2020 נשאל י. האם הוא מסכים שכל הצבע הכחול במפה שהוגשה לביה"ד שייך לצ. הוא השיב י. 20%, וגם אם עולה על 20%, הצבוע בכחול של צ. י. הכחל לא מעניין אותי. ומאחר ואף אחד מהאחים אינו מערער על בעלותו של צ. בכל השטח הצבוע בכחול, הרי שכל השטח בבעלותו בלבד.

ב. יש לדחות את תביעת א. להרחיק את ביתו של צ. מביתו של א., על אף האמור בצוואה, מחמת 1. טענת התיישנות, 2. נתינה מח. של המנוח. 3. משמעות תביעת ההרחקה היא הרס של הבית

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

- ג. השטח שבצבע ירוק – שבמפה שהוגשה לביה"ד בכתב יד עמוד 21 שורה אחרונה, אזי השטח המסומן בצבע ירוק במפה שצורפה לכתבי הטענות אמור היה להתחלק בין צ. לי. אולם מאחר ולי. אין בנים, הרי שהוא לא זכאי לקבל את החלק האמור ויש לחלקו בין ש. צ. וא., כך שלכל אחד מהם יהיה שישית מכלל השטח ובסך הכל לצ. 6/4 מכלל השטח האמור.
- ד. השטח שבצבע ורוד – הוא חלקו של ח. מכוח הצוואה המתורגמת עמוד 6 שורה רביעית מהסוף מחלקו זה ח. הסתלק לטובת צ. ואף העיד על כך בבית הדין. ח. לא מכר את המגרש לא. אלא רק את הבית שרכש מע..
- ה. טענתו של א. כי רכש 517 מ"ר מאחיו ח., דינה להידחות מחמת 1. השטר שצורף לסיכומיו של א. אינו קריא ואינו מקורי, ואינו חתום על ידי גורם ממשלתי. 2. בנסח הטאבו רשום שחלקו של א. הוא כ-300 מ"ר בלבד. ח. אינו יכול למכור שטח שלא קנה מע. ומה שקנה הוא הוא ההסכם שבין המנוח ס.. לח. מאחר וע. היה בעלים ללא רישום והשטח היה עדיין רשום על שם המנוח.
- ו. התצהיר שצורף לסיכומיו של א. (נספח ה') אינו מתייחס לשטח שממזרח לביתו של א. אלא ל-300 מ"ר שרשומים על שם א. בלבד.
- ז. השטח שבצבע צהוב - על פי הצוואה בכתב יד עמוד 19 שורות 10-12 שייך לכל האחים. ומאחר וח. וע. הסתלקו מהעניזבון, יש לחלק את השטח בין א., צ., וש., 1/3 לכל אחד.
- את טענת א. כי ע. הסתלק מחלקו הדרומי בשטח עד הכביש יש לדחות על הסף.
- ח. אין לקבל את חוזה הרכישה שבין ח. לא., לפיו א. רכש מח. את זכויותיו בבית האב, כפי שהוצג כנספח ו-2 לסיכומיו של א. משום שמדובר בהעתק ולא מקור על אף שהתבקש להציג את המקור, וכן שהוא עם הרבה קשקושים.
- ט. תצהיר ההסתלקות של ח. לטובת א. - (השטח הוורוד)
1. ההסתלקות בתצהיר היא לטובת כל האחים ולא לטובת א.. 2. התצהיר הוגש רק בסיכומים. 3. התצהיר היה צריך להיות מוגש בטרם ניתן תוקף של פס"ד לצוואה. 4. התצהיר אינו מקורי. 5. אין תצהיר נותן ואין תצהיר מקבל כמתחייב בחוק. 6. בין ח. לא. שררו יחסי איבה מרים, דבר שתומך בטענה, שהתצהיר אינו אמיתי.

בית דין לדיני ממונות

הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

י. העיזבון של החנות - מאחר והחנויות נכללו בצוואה ומאחר ולא התברר כיצד י. הצליח לממש אותם בעסקת הקומבינציה, סביר להניח שהצליח, רק על ידי זיופים, ולכן יש לפעול ביחס לחנויות. והתמורה שהתקבלה עבורם בהתאם לצוואה. 1. לאפשר למי שרצה לקבל או לעבוד בחנות, לקבל את חלקו בתמורה שהתקבלה. 2. אחת החנויות שימשה כדירה לאחת מבנותיו של י., וזה בניגוד גמור לצוואה שבנות אינם יורשות.

לאור האמור מבוקש שכל ההכנסות שהתקבלו בגין החנויות יחולקו בין צ. א. ושי..

3.2 טענות ותביעות של א., במישרין ובאמצעות ב"כ:

- א. רכשתי את הדירה התחתונה מאחי ח., ובסה"כ 517 מ"ר מסך כל השטח.
- ב. תובע שצ. יתרחק 3 מטר בקו ישר לכל אורך השטח, בהתאם לכתוב בצוואה. ולחילופין, שצ. יפצה אותו על השימוש בחלק הבנוי בשטח שלו (של א.), וכן על צ. לסגור את חלון המטבח, שממנו הוא משקיף על א. ויתרחק היכן שלא בנוי.
- ג. בנוסף א. תובע שצ. יעתיק את צינורות הביוב, שעון המים, סככות, גדרות, ובלוקים שהניח בחלקו של א. ויפצה בגין השימוש בהנחת הנ"ל בחלקו של א..
- ד. האח ע. הסתלק מכל חלקו לטובת א..
- ה. האחות שרה הסתלקה לטובת האח א..
- ו. האח ח. הסתלק מחלקו לטובת א..
- ז. האח י. השתלט על החנויות, וניצל את ההשתלטות לעסקת קומבינציה שבה זכה בדירה ושתי חנויות. ובנוסף לי. אין בנים ובצוואה נכתב במפורש רכושי זה שציוותי לבני ולבני בני הזכרים לא ימכר לאיש זר אלא בין בני ובני בני הזכרים עד עולם. מה שמדגיש עוד יותר את זה שי. נהג שלא כדין ביחס לחנויות.
- ח. ביחס לחלקו של י. על פי הצוואה טוען כי נכתב בצוואה "י. לא מצא לו דירה" וכוי ומאחר ובפועל הוא המיר את החנויות שהשתלט עליהם לדירה הרי שאין לתת לו חלק נוסף.
- ט. לאור האמור שי. פעל שלא כדין בהשתלטות על החנויות, תובע את חלקו בחנויות שי. קיבל במסגרת עסקת הקומבינציה.
- י. לקבוע שחלקו של ש. הוא הגג בלבד וא. יפצה אותו בגין חלקו בגג.

בית דין לדיני ממונות

הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

-
- יא. החלק הדרום מזרחי עליו טוען י. לבעלות יחולק בין האחים אך ינתן לא. זכות ראשונים כמצרן לרכוש את השטח מהאחים.
- יב. החלק הצפוני שייך לא. מכח המכר שקנה מח. וכן מכח ההסתלקות של ח. לטובת א..
- יג. החלק הדרומי שייך לא. מכח ההסתלקות של האח ע. שזכה בחלק הקדמי.

3.3 טענות ותביעות של י., במישרין ובאמצעות ב"כ:

על פי הצוואה זכויותיו של י.:

- א. הם חלקת השטח המזרחי ברחוב ה. 17 ר..
- ב. הדירה ברחוב העצמאות 20/2 ר..
- ג. תובע שבית הדין יקבע שהחנות ברחוב ג.. 15 היא בבעלותו.

3.4 תביעות של ש. במישרין ועל יד ב"כ:

- א. הגג שייך לש. על פי הצוואה תובע דמי שימוש מא. על שימוש לאורך שנים בגג. בנוסף, דורש שביל גישה מסודר ונוח בשביל הכניסה לגג.
- ב. יש שטח שאינו שייך לאף אחד מהאחים ועל שטח זה נכתב בצוואה שכל מי שרוצה לבנות ומאחר וצ., א., וע., קיבלו חלק מהשטח וש. לא קיבל הרי שהוא תובע לבנות לעצמו בשטח האמור.
- ג. בנוסף, התברר שי. לקח וואו גנב רכוש של אבינו הדירה ברחוב העצמאות והחנות ברחוב ג.. 15 כולל החזרת דמי השכירות שהתקבלו רטרואקטיבית.

ציטוט מהצוואה ביחס לרחוב ה. 17

"לי. – השטח בהפרדה של 3 מטר מהקיר המזרחי ומפינת הכניסה הדרומית לביתו של ע. עד לקצה המגרש מזרחה ודרומה בסמוך לכביש"

ציטוט מהצוואה ביחס לדירה ברחוב העצמאות

"הוא בחלקו של י. ואם אחד מהאחים ירצה לתקן מדעות בצד השני זה יהיה בשבילו ואם לא אזי יהיה שייך

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

לי. ומי שקודם זוכה בכל דבר ועניין.
בהמשך הסיכומים ישנם ציטוטים נוספים מהצוואה כפי המובא שם.
ד. תובע שבית הדין יקבע שהחנות ברחוב ג. 15 היא בבעלותו.
בסיכומים ובכתב התביעה והתגובה יש טענות נוספות קהו משם.

דין והכרעה

4. העיזבון

בתחילת ההליך (ועוד הרבה זמן קודם לכן) בבית הדין כבר היה רשום ע"ש המנוח 60% מהמגרש גוש 4253 חלקה 76 (20% רשומים על שם צ. ותמר ד. ו20% נוספים ע"ש שם א. ונילי ד.).

בנוסף היה רשום על שם מורי ס. ד. הבית ברחוב מצפה 15 ר. הידוע כגוש 4270 חלקה 137 ובהחלטה שניתנה בתאריך כה סיון תש"פ 17.6.20 החליט בית הדין שהזכויות בחלקה זו הם של ע. ואינם בכלל העיזבון.

ביחס לנכסים שבחזקת י. - מאחר ואין חולק שבטרם חתימה על שטר הבוררות (זמן רב קודם לכן) הנכסים שהיו בעבר בבעלות או בחזקת המנוח נרשמו על של י. ואו על שם צד שלישי, הרי שאין סמכות לבית הדין לדון ביחס לנכסים אלו. והן אמת שנטען שי. זייף מסמכים שאפשרו לו למכור חלק מהעיזבון, אולם טענה זו לא גובתה בשום ראייה ולכן בית הדין לא מכניס לעיזבון את הנכסים הרשומים על שם י. ואו צד שלישי.

העולה מהמקובץ שהעיזבון הוא 60% מהמגרש גוש 4253 חלקה 76 כולל הגג שעל הדירה שמתגורר בה א..

5. ההסתלקויות

בית הדין קיבל מספר תצהירי הסתלקויות ונתייחס לכל אחד מהם.

א. תצהירי ע. - תצהיר הסתלקות של ע. ומאושר על ידי עו"ד מנשה קמפלו לטובת א. מתאריך 14.7.2008 ובו נכתב כי ע. מסתלק מהעיזבון של המנוח ס. ד. שיעור ההסתלקות מהעיזבון הוא מהנכס שברח' ה. 7 ר. גוש 4253 חלקה 76 ההסתלקות מהעיזבון היא לטובת א. ד..

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

אלא שישנו מסמך הסתלקות קודם של ע. מתאריך 28.7.99 ובו נכתב שע. מסתלק מכל עזבון המנוח ס.. ד. לגבי הנכסים הבאים הנכס שנמצא ברח' העצמאות 24 במחנה א' ר. וכן מהנכס ברח' ה. 7 גוש 4253 חלקה 76 ר..

בנוסף נכתב שם כי ידוע לי (ע.) שלאחר חתימתי על תצהיר זה לא יהיו לי שום תביעות ולא זכויות בנכסים הנ"ל.

התצהיר אושר על ידי עו"ד אריאל שמחוני.
לאור האמור אין כל ערך בתצהיר המאוחר יותר וכל מה שנותר הוא לדון מה נכתב בתצהיר הראשון ומאחר ובתצהיר הראשון עולה כי ע. הסתלק מכל העיזבון, לכן בקשת א. לצרף את חלקו של ע. בעיזבון לטובתו נידחת.
וזה בלי שנדון מה חלקו של ע. בעיזבון מעבר למה שכבר קיבל, וכן מהי המשמעות של העסקאות שנעשו בין האחים.
וזאת משום, שע. יוכל היה להסתלק רק מחלקו בעיזבון לטובת א.. ולכן בכדי שנדע מה יכול היה ע. לתת לא., היה עלינו לברר מה חלקו של ע..
אלא שכאמור לעיל, אין צורך בבדיקה וברור בענין.

ב. **תצהירי הסתלקות של ח.** - תצהיר ראשון מתאריך 15.12.92 ובו נכתב כי ח. מסתלק מכל המגיע לי מהירושה של המנוח ס.. ד. וכן שההסתלקות כוללת בתוכה גם את הנכס בגוש 4253 חלקה 76. ההסתלקות היא לטובת ד. ע. י. צ. ש. וא. בחלקים שווים. התצהיר אושר על ידי עו"ד ס.. הראל בנוסף נכתב שם כי ידוע לי (ח.) שלאחר חתימתי על תצהיר זה לא יהיו לי שום תביעות ולא זכויות בנכסים הנ"ל.
בנוסף נכתב בסעיף 5 לתצהיר כי לא תהיה שום תביעה בגין זכויות בגוש 4253 חלקה 76 לא מצד אישתי ולא מצד צאצאי ואם תהיה תביעה שכזו הנני מתחייב לשפות את א. בכל סכום התביעות שיהיו אם יהיו.
בנוסף ישנו סעיף נוסף בתצהיר, סעיף מספר 6 שמשום מה הופיע בתצלום אחד שהוגש על ידי א. ובתצלום אחר הסעיף נמחק. אך נותר מקום חלק ללא כיתוב בשיעורו של הסעיף. כמו כן שונה מיספור סעיף 7 לסעיף 6

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

בסעיף שהושמט מאחד ההעתיקים נכתב כי ההסתלקות הנ"ל היא בתנאי שכל התשלומים המגיעים לי בגין זכויותי וזכויות אשתי בגוש 4253 חלקה 76 שנמכרו לא. ונילי ישולמו לי במלואם ובזמנם בהתאם להסכם בינינו מיום 15.12.1992. ותצהיר שני מתאריך 1.7.19 ובו ח. מסתלק בשלמות מהחלקה הצפונית בגוש 4253 חלקה 76 לטובת צ.

כאמור לעיל אם התצהירים סותרים יש לקבל את התצהיר הראשון והוא המחייב והקובע ובו כאמור הסתלק ח. לטובת ע. י. צ. ש. וא.. ביחס לע. מאחר והוא הסתלק בתאריך 28.07.99 שהוא מועד מאוחר יותר מהסתלקותו של ח. אזי הסתלקותו של ע. היא גם מהתוספת שלו בעיזבון חלקו היחסי בחלקו של ח..

בנוסף יש לציין כי ע. הסתלק לאחר שקיבל חלק מהעיזבון וההסתלקות אינה כמתנה אלא כסוג של מכירה דהיינו שהוא יקבל חלק ספציפי וכנגד זה אין לו תביעות משאר העיזבון.

העולה מהאמור שח. וע. אינם חלק מהעיזבון ברחוב ה. גוש 4253 חלקה 76 כל האמור הוא בלי שנדון מהו היה אמור להיות חלקו של ח. בעיזבון אילולי ההסתלקות שלו. בהמשך נתייחס למשמעות המעשית של ההסתלקות של ח..

ג. תצהיר הסתלקות של ש. ח. - א. הציג בבית הדין תצהיר הסתלקות לטובתו מאת בת המנוח גב' ש. ח.. אולם מאחר ובית הדין פסק שהעיזבון יחלוק לפי הצוואה ולא לפי צו ירושה ועל פי הצוואה אין לגב' חייבי כל חלק הרי שאין כל משמעות להסתלקותה מחלקה מהעיזבון.

6. הסכם כתיבת ספר התורה

בין ש. ואחיו התנהל מו"מ, תמצית הסיכום היה שש. יכתוב ספר תורה לעילוי נשמת אביו וכנגד זה הוא יקבל סך של \$ 20,000 מהאחים ולאחר קבלת הכסף ש. יסתלק מהעיזבון. אלא שהסכם זה לא יצא לפועל מלבד \$ 2,000 שש. קיבל מא.. ולכן אין להסכם זה משמעות ביחס לזכויות שישנם לש. מכח הצוואה בעיזבון. למעלה מהאמור גם א. בכתבי טענותיו הודה שלש. מגיע הגג מכח הכתוב בצוואה.

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

אולם ביחס לטענת א. שלא הוכחה על ידי ש. על ה- \$ 2,000 שש. קיבל ממנו יש להביאה בחשבון בפסק הדין לקמן.

7. פסק הרב אוחנונה

בתאריך 28.12.2009 ש. ד. פתח תיק בבית הדין הרבני בפתח תקווה וצרף כתב תביעה כנגד א. ד. נושא התביעה קיום צוואה על פי דין תורה. בפירוט תמצית התביעה נכתב כי ש. תובע את א. שיקיים את צוואתו של אביהם מורי ס.. ד.. התקיים דיון בפני דין יחיד הרב משה אוחנונה לאחר שהצדדים קיבלו את סמכותו כדין יחיד.

בתאריך 16.3.2010 ניתן פסק דין ובו נכתב

א. הצדדים הסכימו לדון בהרכב חסר.

ב. לאחר שמיעת הצדדים וחקירתם והעיון במסמכים שהוצגו בבית הדין מתברר שלש. מגיע לו רק הגג בלבד. אולם סוכם בהסכמת הנתבע שהוא לא ימנע מהתובע לבנות על הגג בין באישור העירייה ובין שלא באישור העירייה אלא שהבניה תהיה באישור מהנדס. מזכות הנתבע לבקש הוצאות שהוא השקיע עבור המעבר בחדר המדרגות, כפי שיוחלט בשמאות.

ג. במידה ויהיו עוד הערות הצדדים יגישו בקשה כתובה עם הוכחות וביה"ד יזמינם לדיון. במידת הצורך או ניתן החלטה אחרי העיון במסמכים.

עלינו לברר מהי משמעות החלטת בית הדין הנ"ל, שלש. מגיע רק הגג בלבד.

הנה לאחר קבלת פסק הדין פנה ש. לבית המשפט בבקשה לצו ירושה ומאידך א. הגיש בקשה לצו קיום צוואה.

בתאריך 28.9.17 ח' תשרי התשע"ח התקיים דיון בבית המשפט בפני השופט בנימין יזרעאלי בבקשות הצדדים ובאותו דיון הוחלט בהסכמת הצדדים על העברת הבוררות לבית דיננו.

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

הצדדים הופיעו בבית הדין וטענו את טענותיהם כפי שבאו לידי ביטוי בפסק דין ביניים
מתאריך 2.2.20

לאור האמור נמצא כי הצדדים הסכימו לדון על אף הכרעת בית הדין הרבני בפ"ת.
אמנם בית הדין בפסק דין ביניים מתאריך ז' שבט תש"ף (2.2.20) עמוד 5 נכתב שהכרעת
הרב אוחנונה מחייבת את ש. לקבל את חלקו, הגג בלבד. וכך נאמר:

פסק דין

א. הצוואה של המנוח ס. ד. כפי שנתקבלה כתב מקור ותרגום הינה בתוקף.
ב. כל אחד מהאחים שיש לו דרישה על פי הצוואה, יוכל להגיש אותה לפני בית הדין תוך
21 יום.
העולה מהחלטה שהיא בעצם דנה לפי איזה מתווה יש לחלק את העיזבון האם לפי צו
ירושה או צו קיום צוואה.
יתירה מכן בגוף החלטה נכתב שכל אחד מהאחים שיש לו דרישה על פי הצוואה יוכל
להגיש אותה.

למרות האמור בית הדין ידון לקמן, גם ביחס לחלקו של ש. מעבר לחלקו בגג.
7.1 משום שהדיון של הרב אוחנונה עסק האם יש לתת צו לקיום צוואה.
ומה שנכתב בתוך הפס"ד ביחס לחלקו שהוא הגג בלבד, אין באמור בכדי להכריע מהם כל
זכויותיו של ש. מכח הצוואה, משום שהכרעת בית הדין הייתה בשלב הראשון האם הצוואה
מחייבת ולכן להכריע שיש לפעול בנתיב של קיום צוואה או שהצוואה אינה תקיפה והנתיב
הראוי הוא צו ירושה ועל זה הצדדים הגישו סיכומים ובזה עסק הפס"ד ביניים. הפס"ד
ביניים הוכיח מפסק הרב אוחנונה שש. מחויב לו, שיש תוקף לצוואה.
7.2 זאת ועוד, להליך הנ"ל היו שותפים ש. וא. בלבד, כאשר יש בעיזבון רכוש נוסף שלא
הוכרע כלל למי הוא שייך והפס"ד הנ"ל לא יכול להכריעו.

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

7.3 זאת ועוד, בפסק הדין של הרב אוחנונה נכתב כי "במידה ויהיו עוד הערות, הצדדים יגישו בקשה כתובה עם הוכחות ובית הדין יזמין לדיון במידת הצורך או יתן (שגיאה לשונית במקור) החלטה אחרי העיון במסמכים." וכן החלטה נוספת של בית הדין מתאריך ט' כסלו (16.11.2010) שבה נכתב "מחוסר פעילות התיק יסגר בעוד ששה חודשים"

בפועל הצדדים לא שבו לבית הדין. לפיכך נושא התביעות הנוספות לא נידון ולא הוכרע. 7.4 לאחר החלטת בית הדין הרבני פנה ש. לבית המשפט, ושם התקבלה ההחלטה לבוא לבית הדין שלנו, כך שגם הצדדים לא ראו בהחלטת בית הדין הרבני את סיום ההליכים שביניהם.

זאת ועוד, הצדדים כולל א. וש. חתמו על שטר בוררות בתאריך ב' סיון תשע"ח (16.5.18) שכותרתו תביעה לצו ירושה וצו קיום צוואה ובזה ניתן לבית הדין סמכות לדון בכל העיזבון ובעצם נפתח כל הדיון מחדש.

בנוסף, נחתם בתאריך 11.11.2020 שטר בוררות לאחר הפסק הדין ביניים מתאריך ז' שבט התש"פ (2.2.2020) הנ"ל נוסף על ידי הצדדים כולל א. וש. שכותרתו תביעות הדדיות בגין הצוואה ועוד.

בנוסף, בדיונים, וכן בכתבי הטענות, והתגובות של א., וכן בכתבי הטענות, והתגובות של ש. עלו טענות על כלל העיזבון.

7.5 זאת ועוד פסק דין ביניים הנ"ל עסק בשאלה המקדמית האם העיזבון יחולק לפי צו קיום צוואה או צו ירושה ועל הכרעה זו בלבד נתבקשו הצדדים להגיש סיכומים ורק לאחר החלטת בית הדין שהעיזבון יחולק לפי האמור בצוואה רק אז טענו הצדדים ביחס לזכויות הנובעות מהצוואה.

ולכן אף בנכתב בהחלטה בפסק הדין הרבני פ"ת מחייב הכוונה הייתה לדחות את טענת ש. ובי"כ כי הם חפצים בצו ירושה ומתנגדים לצו קיום צוואה ואף שנכתב שהחלטה מחייבת כולל מהו חלקו של ש. אולם בהמשך ההחלטה ישנה הסתייגות מפיסקה זו.

עוד יש להוסיף כי לאור העיון בטענות הצדדים כפי שהובאו בפרוטוקול הרושם שהדיון בבית הדין הרבני בפתח תקווה היה חסר ולא מוצו כל טענות ש. והדבר בא גם לידי ביטוי בהחלטת בית הדין.

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

בנוסף מאחר והצדדים פנו לבית המשפט על החלטת בית הדין ובידי בית המשפט היו שתי אפשרויות לאשר את פסק הבורר או לבטל את פסק הבורר ובית המשפט הפנה את הצדדים לבית הדין שלנו שהוא יקבל את ההכרעה.

7.6 עוד יש לציין כי פסק הדין ביניים האמור לא מיצה את הטענות בדבר זכויות הצדדים הנובעות מהצוואה, ומאחר וכותרת ההחלטה "החלטת ביניים" וכזו היא אינה סופית ואף שעל פי חוק הבוררות תשכ"ח 1968 "הגדרות" נכתב שפסק בורר הוא פסק שניתן על ידי בורר, לרבות פסק ביניים. אולם במבחנים שנקבעו בבית המשפט ביחס להחלטות ביניים נקבע שרק אם ברור שהסוגיה הוכרעה באופן סופי אזי הפסק הוא סופי אולם אם ההחלטה עסקה בהכרעה מקדמית אזי אין ההחלטה מחייבת. לאור האמור החלטת בית הדין הרבני פ"ת תקפה רק ביחס לזה שממנה למדנו שגם ש. ביקש צו קיום צוואה ולא בכל הזכויות הנובעות מהחלטה זו.

8. המגרש ברח' ה. -

רכישת א. מ-ח.

א. רכש מ-ח. את הדירה התחתונה אולם בניגוד למה שכתב השטח שנרכש הוא כפי מה שכתוב בחוזה שבין ד. ח. ואסתר לבין ד. ח. מיום 15.12.1992 שהזכויות של ח. בשטח הם 2/10 מתוך 1517 מ"ר סה"כ 303.4 מ"ר ולא כפי מה שנכתב בכתב התביעה והסיכומים של א.. ההפניה לשטר המכר היא אינה נכונה כלל שם נכתב שהשטח שנמכר הוא 1/5 (זהה ל-2/10) בלבד מתוך כל השטח שהוא 1 דונם ו- 517 מ"ר סה"כ 303.4 ומה שציטט משם ב"כ של א. את המספר 517 זו טעות בקריאת המסמך וכפי שברו לעין כל המעיין שם. בנוסף על סמך עיסקה זו נכתב נרשם בטאבו כי חלקו של א. ונילי הוא 2/10 מכלל השטח בדיוק כפי מה שהכתב בהסכם בין א. לח.. ולכן המסקנה העולה כי שיטחו של א. בשטח ללא הטענות הנוספות הוא כאמור לעיל.

9. תביעות א. מצ.

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

ביחס לתביעות מול צ. - ראשית התביעה להעתיק את צינורות הביוב, שעון המים, סככות, גדרות, ובלוקים שהניח בחלקו של א. וכן שיפצה את א. בגין השימוש בהנחת הנ"ל בחלקו של א.. לדעת בית הדין הדרישה להרחקה שנובעת מכוח הצוואה אינה בהכרח הגדרת הבעלות על השטח שבין הבניינים אלא הרחקה של הבניה ולא הגדרת הבעלות על השטח.

לשון הצוואה מורה רק להרחיק את הבניה ולא החלטה מי הבעלים על השטח שבין הבניינים.

ולכן אין מקום להורות על העברת כל הנ"ל בוודאי שאין להורות לפצות בגין השימוש.

ביחס לדרישה להרחיק את הדופן הצמודה לביתו של א. הנה אין ספק שעל פי הצוואה היה על צ. להרחיק 3 מטר אולם מאחר וצ. בנה עוד בחיי אביו קודם לזמן שבו זכה צ. בשטח מכוח הצוואה ואביו ראה ואף חתם על היתר הבניה הרי שכיום לאחר קרוב לארבעים שנה מזמן הבניה אין מקום להורות לשבירת הקיר ולבנותו במרחק של 3 מטר מדירתו של א..

אולם שינויים שנעשו של בנית קיר סמוך לא. לאחר פטירת האב במידה ונעשו עליהם יש לדון בנפרד ועל כן אם ישנם כאלו על א. להגיש תביעה מסודרת ומנומקת ולאחר תגובתו של צ. בית הדין יכריע בענין.

10. התביעות מי.

מאחר וכיום הנכסים ברחוב העצמאות 20/2 וכן אלו שברחוב ג.. 15 רה"ע, רשומים של שמו של י. הרי שכיום הם אינם חלק מהעזיבון, אומנם עלו טענות ששינוי הרישום נעשה על ידי זיוף מסמכים, אולם כאמור, לא ניתנו הוכחות לטענה זו. בנוסף המקום המתאים יותר לטענות על זיוף הם ברשות אחרת. ולכן התביעה להכניס את הרכוש הנ"ל לעזיבון נדחית.

11. תביעות י. ברח' ה.

ביחס לדרישה לדחות את תביעותיו של י. לקבל חלק מהשטח ברחוב ה., דרישה זו בסופו של דבר היא תביעת דמי איזון כפי שיתבאר להלן, ומאידך, יש לאחים תביעה שכנגד על אחת מהחנויות על פי הצוואה, חנות אשר מכוחה נעשתה עסקת

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

הקומבינציה של י. בחלקה. ואף שתביעת האחים לא הוכחה, לא ניתן להוציא מהעזיבון ממון כנגד הטענה.

זאת ועוד, הנה בצוואה נכתב כי י. לא מצא לו דירה ולכן הבאתי לו את השטח המזרחי... העולה מהצוואה כי הנתונה לי. הייתה בגלל שאין לו דירה. בפועל יש לו דירה שזכה בה כתוצאה מעסקת הקומבינציה,

לאור זה שאת החנויות הוא לא קיבל באופן מוחלט בצוואה אלא רק חנות אחת, וביחס לחנות השניה, לפי מה שנכתב בצוואה רק חנות אחת יועדה לי. והשניה תלויה בהחלטות אחיו, במידה ומי מיהם ירצה לקחתה הוא יוכל לזכות בה. וביחס לזה נטען בטענת בריא על ידי א., צ., וש., שהם רצו את החנות אך י. בתקיפות דחה אותם.

ואף שאין בידינו כיום לשנות את הרישום מאחר והחנויות אינם רשומות על שם המנוח ואינם חלק מהעזיבון ובפרט שנעשה עליהם עסקה עם צד ג', ולכן לא ניתן להחזירם לעזיבון אלא אם כן יוכח בערכאה מתאימה שנעשו זיופים. על כל פנים, להשאיר את שתי החנויות בידו וגם לקבל חלק ביתרת השטח זה אינו סביר כלל.

למעלה מהאמור יש להוסיף את רצונו של המנוח לתת חלק בשטח רק למי שיש לו בנים.

בנוסף, מאחר וי. קיבל הודעות מבית המשפט האם ברצונו להצטרף להליך של קיום צוואה או צו ירושה והוא לא הגיע על אף ההודעה שאם לא יגיע הוא עלול להפסיד הרי שיש לראות בזה כהודאה שלו שחלקו מסתכם ברכוש שברחוב ג.. 15 רה"ע והעצמאות 20/2 רה"ע.

אולם לאור ההחלטות כדלקמן ביחס לחלקם של: צ., ש., וא., בית הדין מחליט שא., צ., וש., לא יוכלו לערער על הבעלות של החנויות יישארו בחלקו של י..

12. נחלת ש.

א. מלבד הגג שעליו אין ויכוח שהוא שייך לש., יש לש. חלק בשטחים שאינם שייכים למישהו מסוים, שביחס לשטחים אלו יש לש. זכות. לקמן נתייחס ביחס לחלוקה של יתרת השטח.

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

13. נחלת א. - ביחס ליתרת השטח טענתו של א. נדחית, ומכוח הצוואה וההסתלקויות חלקו הוא הדירה בקומה א' וכן הדירה שבקומת קרקע ובשטח של 303.4 מ"ר יתרת השטח אינה שייכת לא. בלבד.

14. יתרת השטח - צ.

בטרם נכריע בדבר יתרת השטח בסך של 910 מ"ר אציין שהחלוקה הינה שילוב של כוונת ורצון המנוח לפי מיטב הבנתנו ובנוסף והוא העיקר שבשטר הבוררות יש לנו סמכות להכריע על דרך הפשר ובנידון שלנו אין מנוס מלנצל את האפשרות הזאת.

אשר על כן, צ. יוכל לבצע שינוי של הרישום של השטח כפי מה שהוא היום ברשויות והוא יוכל לשנות את הרישום ולהתאימו למצב של השטח שהוא תופס כיום. לאחר מדידת המודד סך השטח הוא 470 מ"ר. צ. יוכל להגיש בקשה לרשויות לתיקון רישום בטאבו. כנגד זה לצ. לא יהיו שום תביעות ושום זכויות נוספות.

15. יתרת השטח - א.

16. מתחילה שקל בית הדין בנסיבות הקיימות להכריע כדלקמן: לאור המדידה ששטח המגרש למעלה מדונם וחצי, ולאור ההחלטה ביחס לצ., ולאור העבודה שלא. יש רק 304.4 מ"ר מהשטח, בית הדין שקל להעביר חלק מיתרת השטח העיקרי לש. כדי שש. יבנה שם בית בנוסף לבתים של א. וצ., וא. יגדיל מעט את שטחו מ- 303.4 ל- 500 מ"ר בערך ויקבל את הגג לבעלותו, ובלבד שישאר לש. שטח משמעותי הראוי לבניה. כדי לבדוק את היתכנות הבניה, זימן בית הדין מודד אשר הגדיר את השטחים שבידי א. וצ., ומיפה אותם. בית הדין פנה עם המפות לאדריכל שהשיב לאחר זמן מה שלמרות גודל המגרש יש קושי משמעותי בבניה נוספת. האדריכל המליץ לפנות לגורם מקצועי מקומי. כך הגיב גם אדריכל נוסף. בית הדין פנה לאדריכלית מקומית שדרשה מהמודד מסמכים

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

-
- נוספים שהשגתם ארכה זמן. תשובת האדריכלית הראתה כי בניית בית נוסף בתוך המתחם מורכבת, כרוכה בפגיעה במבנה של א. ובסתימת פתחים וחלונות, וההיתכנות שלה בעייתית. משכך, החליט בית הדין להעביר את נושא יתרת השטח למסלול של איזונים כספיים וכדלהלן.
17. **חלוקת השטחים - מדידה** על פי מסקנות המודד, צ. יושב על 470 מ"ר וא. יושב על 1097 מ"ר. גם צ. וגם א. יושבים על שטחים גדולים בהרבה ממה שקבלו בצוואה והרבה יותר מהרשום על שמש במנהל מקרקעי ישראל.
18. **איזון השטחים שבידי צ.** בית הדין החליט שלא לאזן את השטחים שבידי צ.. בשטחים אלו ישב צ. גם בפני אביו והם כלולים במתנה מח. שקיבל צ.. ובפרט לאור זה שאף אחד האחים לא תבע את הוצאת צ. מהשטח התפוס על ידו (למעט תביעות א. בגבולות שביניהם).
19. **איזון השטחים שבידי א.** רוב השטח שבידי א., אינו מגיע לו ע"פ הצוואה. מאידך, נתינה של השטח לש. עשויה להניב את אותה תוצאה שהניב הגג, קרי מניעת כל הנאה עתידית לש. בניגוד לרצון האב וכפי שכבר קרה וכפי שעולה מחו"ד המומחים.
20. **ביחס ליתרת השטח** הנה השטח של כל המגרש הוא 1517 מ"ר ובהפחתת 470 מ"ר שהם של צ. על פי ההחלטה האמורה בסעיף 18 נשארים 1047 מ"ר.
21. כמו כן יש להפחית את 303.4 מ"ר השטח שהוא רשום על שמו של א. ואשתו.
22. יתרת השטח היא 743.6
23. לאחר בחינת כל הטענות ועיון בצוואה ותכליתה הוחלט על דרך הפשר (בשטר הבוררות הוקנתה סמכות לבית הדין לפסוק גם על דרך הפשר) שש. יקבל 450 מ"ר והיתרה 293.6 תהיה של א.. השטח של א. מיועד לאפשר לא. גישה לביתו וכן השטח הצמוד לביתו.
24. ביחס לשטח הנ"ל שמקבל ש. תהיה הברירה ביד א. להחליט אם הוא מעוניין לשפות את ש. כנגד שטח זה.
25. במידה וא. יבחר באופציה הזאת בית הדין ימנה שמאי ששכרו יושת על ש. וא. והוא יתן את חו"ד לבית הדין השמאי יפעל על פי הנחיות בית הדין בלבד.

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

-
26. לאחר העיון במסקנתו בית הדין ייתן החלטה כמה על א. לשלם לש. תמורת השטח האמור.
27. במידה וא. לא ירצה לשלם לש. אזי בית הדין יוציא פסק דין הצהרתי ובו יורה לרשות הרלוונטית להעביר מהעניזבון לזכותו של ש. את מספר המ"ר הנ"ל (450).
28. ביחס לגג היות והגג בבעלותו של ש. ללא ספק, אזי במידה וש. יחפוץ להוסיף את הגג לשומא של השמאי, ואז האמור בפסקה הקודמת (24 ואילך) יחול גם על הגג, דהיינו אם יודיע א. על הסכמתו לדמי איזון, ימונה שמאי שייתן את חו"ד לבית הדין ובית הדין יחליט על גובה הפיצוי.
- במידה והגג ישאר לש. ללא תשלומי איזון, תירשם הערת אזהרה על השטח של א. לטובת ש., ואם ירצה א. למכור את הנכס לא תוסר הערת האזהרה אלא אם ישפה א. את ש. על הגג ע"פ הערכת שמאי. כמו כן א. יסדיר לש. דרך גישה פתוחה תמיד אל הגג.
29. במידה וא. לא יסכים לרכוש את חלקו של ש. בגג אזי תירשם הערת אזהרה לטובתו של ש. על חלקו של א..
30. על ש. וא. להודיע לבית הדין תוך 10 ימים באיזו חלופה הם בוחרים.
31. למעשה פסק הדין מסיים את ההליך מול צ. וי., והמשך ההליך, השמאות וקביעת סכום הפיצוי, יקבעו בין א. וש. בלבד על ידי בית הדין.

ולסיכום:

32. תביעת האחים כנגד י. נדחית ואין לאחים זכויות מכח הירושה בשטחים בהם מחזיק י. ד. היום.
33. צ. ישאר לשבת בשטח שהוא מחזיק היום בגודל 470 מ"ר ויוכל לרשום את השטח על שמו. לא ישתנה הגבול שבין צ. לא..
34. ביחס לשארית השטח העקרי יעויין בסעיף בסעיף 19 ואילך ההכרעות בשטח זה בין א. וש..

בית דין לדיני ממונות הליכות עם ישראל

מען: ת.ד. 211 קריית אונו 55294
אמייל: bdmamonot@gmail.com

והאמת והשלום אהבו

ח"צ קובלר
הרב חיים קובלר

ח"ס והב
הרב חיים והב

סמך הוואטסאפ
הרב רצון ערוסי- אב"ד